

પાઠ-૧

રોજ નિશાળે જઈએ

Designed by Pngtree

તમે રોજ શાળામાં આવો છો.

બધાં જુદી જુદી રીતે શાળાએ આવે છે. કોઈ ચાલીને, કોઈ રિક્ષામાં,
કોઈ સાઇકલ પર તો કોઈ સ્કૂટર પર.

આમ, જુદી જુદી રીતે શાળામાં આવવાનું થાય છે. પરંતુ આવું દરેક જગ્યાએ હોતું નથી.

ઘણી જગ્યાએ શાળામાં જવું ઘણું પડકારરૂપ હોય છે.

❖ ચાલો આપણે થોડાક બાળકો ને મળી એ અને જોઈએ તેઓ કઈ રીતે શાળાએ જાય છે.

અમે અમદાવાદ શહેર માં રહીએ છીએ.ઘર થી શાળા ઘણી દૂર છે.એટલે સરળતા થી શાળા એ જઈ શકતા નથી.
શાળાએ જવા આવવા રિક્ષા નો ઉપયોગ કરી એ છીએ.

- તમે શાળામાં કેવી રીતે જાવ છો?
- ચાલીને, રિક્ષામાં, બસ દ્વારા, સાઈકલ લઈને, કેટલાક બાળકો ને તેમના વાલીઓ સ્કૂટર લઈને મૂકવા આવે છે.

❖ સિમેન્ટનો પુલ (બ્રિજ)

અમે નદીની પેલે પાર રહીએ નદીની ઉપર પુલ બનાવવામાં આવ્યો છે તે પુલ પરથી અમે શાળાએ જઈએ છીએ.

આ પુલ સિમેન્ટ, ઈંટો અને લોખંડના સળિયાથી બનેલો છે. પુલ ને પગથિયાં પણ હોય છે.

- પુલ ક્યાં છે? - નદી ઉપર, રોડ ઉપર, બે ડુંગર વચ્ચે? કે બીજે ક્યાય?
- પુલ નદી ઉપર બનાવવામાં આવ્યો છે.

- પુલ નો ઉપયોગ કોણ કરે છે?- લોકો, પ્રાણીઓ કે વાહનો?
- પુલ નો ઉપયોગ લોકો,પ્રાણીઓ અને વાહનો બધા જ કરે છે .
- આ પુલ બનાવવા કઈ કઈ વસ્તુઓનો ઉપયોગ થાય છે?તેની યાદી બનાવો.
- પુલ બનાવવા માટે સિમેન્ટ, ઇંટો અને લોખંડના સળિયાનો ઉપયોગ થાય છે .

❖ બેટ દ્વારકા

ગુજરાત ના કેટલાક વિસ્તારો પાણી માં હોવાથી હોડી નો ઉપયોગ થાય છે.અમે આવા વિસ્તાર માં રહીએ છીએ. શાળા એ જવા હોડી નો ઉપયોગ કરીએ છીએ.બેટ દ્વારકા આવો જ એક વિસ્તાર છે.

- શું તમે હોડી માં બેઠા છો?કેવો અનુભવ થયો હતો?
- હા,હોડીમાં બેસવાના અનુભવથી રોમાંચક આનંદ અનુભવતા હતા ,પાણી ના પ્રવાહ થી અમારી હોડી હાલકડોલક થતી હતી અને થોડો ગભરાટ પણ થયો એકંદરે ખૂબ મજા આવી હતી.
- શું તમે બીજી કોઈ રીત વિચારી શકો,જેના દ્વારા આપણે પાણી પર મુસાફરી કરી શકીએ?
- હોડી સિવાય પાણીમાં તરીને ,મોટી ટ્યુબ દ્વારા,તરાપા દ્વારા કે નાવ દ્વારા .

❖ ઊંટ ગાડી

અમે રણમાં રહીએ છીએ.બધી બાજુ રેતી જ રેતી.રેતી દિવસે ખૂબ ગરમ થાય.અમે શાળાએ જવા ઊંટગાડી માં સવારી કરીએ છીએ.

❖ બળદગાડું

અમે ગામડાંમાં રહીએ અમારા બળદગાડા માં બેસીને લીલાછમ ખેતરો વચ્ચેથીધીમે ધીમે શાળાએ જઈએ છીએ.જો ખૂબ તડકો અથવા વરસાદ હોય તો છત્રી નો ઉપયોગ કરીએ છીએ.

❖ સાઇકલ સવારી

અમારી શાળા દૂર છે.પહેલા ઓકરીઓ શાળાએ જતી ન હતી.પરંતુ હવે બધી ઓકરીઓ,શાળાએ સાઇકલ લઈ ને સરળતાથી જાય છે.

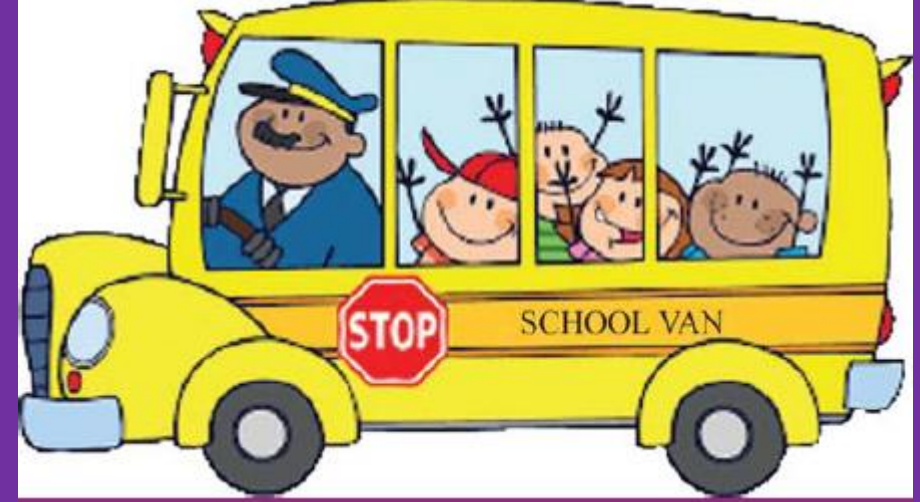

- શું તમે સાઇકલ ચલાવી શકો છો?જો હા તો કોણે શીખવાડી?
 - હા ,મને સાઇકલ ચલાવતા મારા પપ્પા એ શીખડાવી .
- તમારી શાળામાં કેટલા બાળકો સાઇકલ લઈને આવે છે?
 - અમારી શાળા મા 100 બાળકો સાઇકલ લઈને આવે છે.

❖ મારી શાળા મારી ગાડી

અમે શાળાથી દૂર રહીએ છીએ.અમારા માટે શાળાએ વાહનની સુવિધા કરી છે. જેમાં અમે નિયમિત શાળાએ જઈએ છીએ.

- તમારી શાળા તમારા ઘરથી દૂર છે કે નજીક ?
 - અમારી શાળા અમારા ઘરથી નજીક છે.
- તમારી શાળામાં આવી સુવિધા છે?જો હા,તો ક્યાં વાહનો માં તમે આવો છો?
 - અમારી શાળામાં વાહનની સુવિધા છે .દરેક બાળકો અલગ અલગ વાહનોમાં આવે છે.

ચાલો , આપણે ગીત ગાઈએ .

લીલી પીળી બસ ચાલી જાય, ચાલી જાય , ચાલી જાય
એક ટકોરે અટકે એ તો બે એ ઉપડી જાય ,ઉપડી જાય , ઉપડી જાય..

કાળા ડામરના રસ્તા ,આવે છે સામા ધસતા ,
નદીઓ નીચેથી સરકી જાય, સરકી જાય સરકી જાય...
લીલી પીળી બસ

રસ્તામાં આવે ફાટક , ગાડી ચાલે ખટાખટ,
મોટરનું ભોપુ પીપ – પીપ થાય ,પીપ પીપ થાય, પીપ-પીપ થાય
લીલી પીળી બસ

બારી પાસે હું બેસું , જોતો હું ગાયો ભેંસો,
ઉટની વણજાર ચાલી જાય , ચાલી જાય, ચાલી જાય
લીલી પીળી બસ

તમે એવી કોઈ જગ્યા વિચારી શકો કે, જ્યાં આમના કોઈપણ વાહનો પહોંચી ના શકે. શું આવી જગ્યાઓ છે?

- ❖ બાળકો જંગલ પાર કરે છે.
અમે ગીરના જંગલમાં રહીએ છીએ. અમારે
શાળાએ જવા ગાઢ જંગલમથી જવું પડે છે.
- ❖ જંગલમાં એટલી બધી શાંતિ હોય છે કે
આજુબાજુ થી આવતા વિવિધ પશુ પક્ષીના
અવાજ સાંભળી શકાય છે.
- ❖ અમે રોજ જંગલમાંથી પસાર થઈ શાળામાં
જઈએ છીએ.

- તમે ક્યાં-ક્યાં પશુ-પક્ષી નો અવાજ ઓળખી શકો છો.
 - અમે કાગડો,ચકલી,પોપટ,કોયલ વગેરે પક્ષીઓ તથા વાઘ,સિંહ,ગાય,ભેંસ,બકરી,ફતરો વગેરે જેવા પ્રાણીઓ નો અવાજ ઓળખી શકીએ.
- જંગલમાંથી પસાર થતાં શી-શી કાળજી લેશો?
 - જંગલી પ્રાણીઓ હુમલો ન કરે તેની સાવચેતી રાખવી.
 - આડા અવળા ઊંચાનીચા ખાડા ટેકરાવાળા અને ગાઢ વૃક્ષોની વચ્ચેથી સંભાળીને ચાલીશું.
 - જંગલમાં જોવા મળતા બધાજ ફળોને ખાઈશુ નહીં .
 - સાપ ,વીંછી અને અન્ય ઝેરી જીવ-જંતુઓથી સાવધાન રહેવું જોઈએ.

❖ પથરાળ રસ્તો
અમે ડુંગરની ટેકરીઓ પર રહીએ છીએ.
રસ્તાઓ પથરાળ અને આડા અવળા છે.
બીજા માટે આ રસ્તાઓ મુશ્કેલી ભર્યા લાગે
પરંતુ અમે સરળતાથી ઉપર નીચે જઇ
શકીએ છીએ.શાળાએ જવા માટે આવા
રસ્તાનો ઉપયોગ કરીએ છીએ.

મારું નામ નિધિ છે. હું ચોથા ધોરણમાં ભણું છું. હું બીજા બાળકોની જેમ સરળતાથી બધાં કામ કરી શકતી નથી. મારા પગ જન્મથી જ કામકરતાં નથી. પહેલાં શાળામાં જવાની ખૂબ તકલીફ પડતી હતી. મમ્મી મને ઊંચકીને શાળાએ મૂકવા આવતાં હતાં. પરંતુ હવે હુંજાતે જ શાળામાં આવું છું. મને પૈડાંવાળી ખુરશી(વ્હીલચેર) આપવામાં આવી છે, જેના દ્વારા હું નિયમિત શાળાએ જાઉં છું.

- જે લોકોને શારીરિક ખામી છે તેમણે કેવી તકલીફ પડતી હશે?

ખામી	પડતી મુશ્કેલી
અપંગ	અપંગ બનાકોને ગમે ત્યાં જવા આવવા માટે સ્વતંત્ર રીતે જઈ શકાય નહીં . તેથી અન્ય લોકોના સહારો લેવો પડે અને વ્હીલચેર કે ઘોડી દ્વારા જવું પડે.
અંધ	અંધ બાળકો ને ઘંટડી વાળી ખાસ પ્રકારની સફેદ લાકડીનો ઉપયોગ કરવો પડે છે . પોતાની જરૂરી વસ્તુ જાતે લઈ શકાય નહીં અને દુનિયા અંધકાર મય લાગે છે.
મૂક-બધિર	મૂક-બધિર બાળકોને બોલવામાં ,વાતચીત કરવામાં બીજાને પોતાની વાત સમજવામાં મુશ્કેલી પડે છે.

- ગુજરાત સિવાય અન્ય રાજ્યમાં એવા રસ્તાઓ પણ છે, જે આપણે ત્યાં નથી, ચાલો જોઈએ ત્યાં બાળકો કેવીરીતે શાળાએ જાય છે?

❖ ઉડન ખટોલા (રોપ-વે)

તમે પાવાગઢ અથવા અંબાજી ગયા છો? ત્યાં તળેટી માથી ટોચ પર જવા માટે ઉડન ખટોલા છે. એટલે જેમાં મજબૂત તાર નું દોરડું હોય અને તેમાં લટકાવેલી ટ્રોલી માં બેસીને ઉપર કે નીચે જવાય છે.

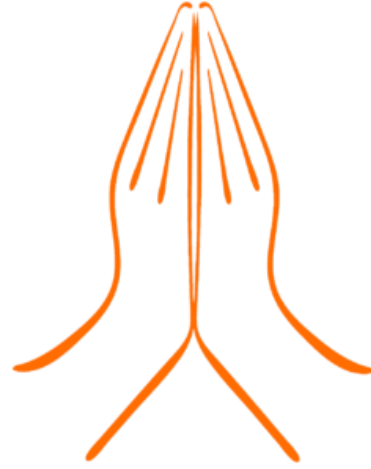
કેટલાક રાજ્ય માં નદી અથવા ખીણની સામેની બાજુએ જવા માટે આ પ્રકાર ના માર્ગનો ઉપયોગ થાય છે. શાળાએ જતાં બાળકો પણ તેનો ઉપયોગ કરે છે.

- આ સિવાય કેટલાક રાજ્યોમાં વરસાદ ખૂબ પડવાથી રસ્તાઓ પાણીથી ભરાઈ જાય છે.
 - તેથી આ બાજુથી પેલી બાજુ જવા માટે વાંસમાંથી પુલ બનાવાય છે. તો કેટલીક જગ્યાએ લાકડાનાં પાટિયાં કે દોરડાનો પુલ બનાવી તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.
- રસ્તામાં ગાઢ જંગલ, ખેતરો, નદીઓ, ડુંગરો કે રણ હોય કોઈ ફરક પડતો નથી. ગમે તેવા સંકટોને પાર કરીને અમે તો શાળાએ નિયમિત પહોંચીશું જ.

Thank You...

પ્રેરણા એજ્યુકેશન સોલ્યુટી દ્વારા સંચાલિત ®

OCEAN

ફોર્થીંગ ક્લાસીસ

